

SXEDIO.66B

1.1.1925: ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ Ο "ΝΕΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ", ΤΟ ΝΕΟ ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

Στις **25 Ιουνίου 1923** το κόμμα διευρύνθηκε και μετονομάστηκε σε Κυπριακό Εργατικό και Αγροτικό Κόμμα" και το Νοέμβριο του ιδίου χρόνου πρόσθεσε στον τίτλο του τη λέξη "Κομμουνιστικό".

Ετσι όπως φαίνεται από την έκδοση του "Πυρσού" της **26ης Νοεμβρίου 1923** η εφημερίδα ήταν όργανο του Κυπριακού Εργατικού Κόμματος (Κομμουνιστικού).

Όπως σε κάθε άλλο κόμμα έτσι και στο κόμμα αυτό λίγους μήνες αργότερα, το καλοκαίρι του **1924**, ενεφυλοχώρησαν διαφορές ανάμεσα στο Κόμμα και τον Πάνο Φασουλότη και ο "Πυρσός" έπαυσε πια να αποτελεί όργανο του Κόμματος.

Στο σημείο αυτό το Κόμμα πήρε την τελική του ονομασία σε "Κομμουνιστικό Κόμμα Κύπρου", γνωστό περισσότερο με τα αρχικά "Κ.Κ.Κ." και εξέδωσε ένα νέο εκφραστικό Όργανο, τον "Νέο Ανθρωπο".

Ο "Νέος Ανθρωπος" κυκλοφόρησε την Πέμπτη **1η Ιανουαρίου 1925** ως δεκαπενθήμερη εφημερίδα και θεωρούσε τον εαυτό της όπως αναφερόταν στην προμετωπίδα της "Όργανο των εργατο-αγροτών και φτωχών βιοπαλαιστών" (υπό τον πολιτικό έλεγχο του Κομμουνιστικού Κόμματος Κύπρου).

Η εφημερίδα εκδιδόταν και πάλι στη Λεμεσό και συντάσσόταν από συντακτική επιτροπή με υπεύθυνο τον Χ. Σολομωνίδη και διαχειριστή τον Κώστα Σκελέα, δυο από τους πρωτοπόρους κομμουνιστές της Κύπρου.

Παραθέτοντας το πρόγραμμα της νέας εφημερίδα "Νέος άνθρωπος" τόνιζε ότι θα εργαζόταν για την ανεξαρτησία της Κύπρου και τη βοήθεια των πτωχών βιοπλαιστών, ανεξάρτητα αν ήταν Έλληνες ή Τούρκοι:

"Δεν απευθυνόμεθα στους πλουτοκράτες αστούς μας γιατί αυτοί έχοντας τελείως αντίθετα συμφέροντα με τες απόψεις μας, ποτές δεν θα πουν πως μιλάμε οργά, ποτές τους δεν θα πουν πως έχουμε δίκιο.

Πώς να μην τους έχουμε εναντίον μας όταν ο σκοπός μας, φτωχέ εργάτη και ξεκληρισμένε χωρικό, θα είναι το οικονομικό σου ξεσκλάβωμα;

Πώς να μη θορυβηθούν και πώς να μη ξελαρυγγιστούν εναντίον μας όταν ο απώτερος σκοπός μας είναι να σταματήσουμε την εκμετάλλευση του ανθρώπου από άνθρωπο; Αυτό ξαίρουν πολύ καλά πως σημαίνει το σταμάτημα του θησαυρίσματος των υπό τον άγιο ιδρώτα σας και τον τίμιο κόπο σας και γι' αυτό ακριβώς θα τους δείτε ΟΛΟΥΣ ΜΑΖΙ ΕΝΩΜΕΝΟΥΣ ΝΑ ΣΥΚΟΦΑΝΤΟΥΝ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΜΑΣ και να χτυπούν κάθε σας συνειδητό ξύπνημα"

Πρόσθετε:

"...Η πρώτη φροντίδα μας είναι να εξαλείψουμε κάθε φυλετικό μίσος που υπάρχει ανάμεσα στους κατοίκους του νησιού μας να μάθουμε τη μάζα πως οι άνθρωποι δεν ξεχωρίζονται πια σε Έλληνες και Τούρκους για ν' αλληλοτρώγονται για τα μεγαλεία των πατρίδων των, αλλά σε φτωχούς και πλουτοκράτες και θα γίνουμε οι κήρυκες της αγάπης και της ενώσης όλων των φτωχών για την ομαδική επιδίωξη των συμφερόντων των.

Πιστεύοντας ότι η ευτυχία ενός τόπου έρχεται μαζί με την πραγματική του ελευθερία θα σταθούμε αντιμέτωποι κάθε πατριδοκάπηλου εθνικιστή πολιτικάντη και θα εργασθούμε για την ανεξαρτησία της Κύπρου υπό μίαν εργατοαγροτική Κυβέρνηση, με πλήρη δικαιώματα ελευθερίας στο λαό μακράν πάσης επιρροής και προστασίας εκ των έξω".

Ο "Νέος Ανθρωπος" έγινε επίσημο όργανο του Κομμουνιστικού Κόμματος Κύπρου από το Σεπτέμβρη του **1926** και ιδιαίτερα από την έκδοση του της **18ης** Σεπτεμβρίου **1926** οπότε άρχισε να δημοσιεύει τις αποφάσεις του πρώτου Παγκυπρίου συνεδρίου του Κ.Κ.Κ. και πρόσθεσε στην προμετωπίδα του το σύνθημα "Προλετάριοι όλου του κόσμου ενωθείτε".

Στα **1925** το Κόμμα εξέλεξε ως Γενικό του Γραμματέα τον Κώστα Χριστοδουλιδη Σκελέα, ιδιοκτήτη Τυπογραφείου.

Ο "Νέος Ανθρωπος" συνέχιζε να εκδίδεται

κανονικά μέχρι τις **21** Ιουλίου **1927** οπότε καταδικάστηκε ο υπεύθυνος του καταδικάστηκε σε δίμηνη φυλάκιση και σε πρόστιμο **10** λιρών και έξοδα **13** λίρες.

Ετσι η εφημερίδα έκλεισε και τον διαδέχθηκε η εφημερίδα "Εργάτης" η οποία σε σημείωμά της ανέφερε:

"Υστερα από τη φυλάκιση του υπευθύνου του "Νέου Ανθρώπου" και την αναγκαστική πάψης έκδοσης του φύλλου, ο "Εργάτης" επίσημη εφημερίδα του Κομμουνιστικού Κόμματος Κύπρου συνεχίζει από σήμερα τιμημένα τους αγώνες του Κόμματος μας για την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των εκμεταλλευομένων μαζών.

Πιστός ακόλουθος και συνεχιστής του "Νέου Ανθρώπου" ο "Εργάτης" τραβάει μπροστά αντιμετώπιζοντας με το μεγαλύτερο θάρρος και την πίστη για τους αγώνες που διεξάγει, όλα τα εμπόδια κι όλα τα χτυπήματα που θα δεχτεί από τον αστισμό και την Κυβέρνηση που ζητούν να σιματήσουν και να πνίξουν με κάθε μέσον κάθε αγώνα για την απελευθέρωση των σκλάβων τους".

Η Κεντρική Επιτροπή του Κόμμαστος προκήρυξε έρανο για πληρωμή του τεράστιου ποσού των **23** λιρών και τις επόμενες ημέρες τα μέλη του Κόμματος εισέφεραν από το πενιχρό εισόδημά τους για καταβολή του ποσού:

" Από τις **22** του Ιούλη ο υπεύθυνος του "Νέου Ανθρώπου της επίσημης εφημερίδας του Κόμματος μας καταδικασμένος από το αστικό δικαστήριο σε δυο μήνες φυλάκιση, βρίσκεται στη φυλακή, βρίσκεται εκεί που η αστική δικαιοσύνη ζητώντας να πνίξει τις επαναστατικές μας φωνές στέλνει τους πιο θαρραλέους μας συντρόφους και τους αληθινούς αγωνιστές του προλεταριάτου.

Μα εκτός από τη φυλάκιση σύντροφοι, ο υπεύθυνος μας καταδικάστηκε και σε δεκάλιρο πρόστιμο και δεκατρείς λίρες έξοδα της δίκης, δηλαδή το όλο ποσό **23** λίρες που πρέπει να πλερωθούν μέσα σε ενάμισυ μήνα από σήμερα.

Δυστυχώς η οικονομική κατάσταση στην οποία

βρίσκεται το κόμμα μας απέναντι των εξόδων που έχει στους αγώνες που κάνει, δεν του επιτρέπουν να πληρώσει το πρόστιμο. Για να το κατορθώσει αυτό, να πληρώσει δηλαδή το πρόστιμο χωρίς δική σας ενίσχυση θάνε υποχρεωμένο να σταματήσει μέσα σ' αυτούς τους δυο μήνες, ίσως και περισσότερο ακόμη κάθε δημοσιογραφικό αγώνα για το ξύπνημα του Κυπρέϊκου προλεταριάτου και συγχρόνως την υπεράσπιση του από τα χτυπήματα που δέχεται τόσο βαρειά κι' από την τυραννική Κυβέρνηση κι' από το διψασμένο και αχόρταγο από την εκμετάλλευση αστισμό. Γι' αυτό, επειδή ούτε καν λόγος μπορεί να γίνει για το σταμάτημα του δημοσιογραφικού μας αγώνα, σ' ένα ορισμένο διάστημα στις παρούσες περιστάσεις, συνεχίζοντας πιο έντονο τον αγώνα μας, αντίς να το σταματήσουμε, κάνουμε έκκληση σ' όλους εσάς που αισθάνεσθε τη σοβαρότητα των αγώνων που εκτελεί το Κομμουνιστικό Κόμμα της Κύπρου, να στείλετε τις ενισχύσεις σας για να πληρωθεί το πρόστιμο στο οποίο καταδικάστηκε ένας τιμημένος κι ακλόνητος στη θέση σύντροφός μας".

Ο "Εργάτης" συνέχισε την εκστρατεία του για καλύτερη ζωή για τους εργαζομένους αλλά και με ρεπορτάζ από διάφορες περιοχές.

Μια τέτοια περιοχή ήταν το μεταλλείο Σκουριώτισσας όπου χιλιάδες άνθρωποι εργάζονταν στα έγκατα της γης για το μεροκάματο κάτω από άθλιες συνθήκες.

Ένα τέτοιο ρεπορτάζ άρχισε να δημοσιεύεται σε συνέχειες στην εφημερίδα από τις **10 Αυγούστου 1927**.

Συντάκτες του ρεπορτάζ οι Κώστας Σκελέας και Πλουτής Σέρβας, οι οποίοι έδιναν την πιο κάτω δραματική περιγραφή:

"Αφήσαμε τους εργάτες που έπλεναν το μαυρισμένο τους κορμί μέσα στο κρύο νερό του ποταμού, πολύ νωρίς ανκαι έπρεπε να τους παρακολουθήσουμε για πολλή ώρα, γιατί είτανε ανάγκη να τραβήξουμε πιο πάνω και να παρακολουθήσουμε κι

από πιο κοντά ακόμη τη ζωή του σκλάβου του "μαύρου μεταλλείου".

Αρχίσαμε γρήγορα ν' ανεβαίνουμε το βουνό, που ασφαλώς αν είτανε δυνατό το αμερικανικό κεφάλαιο θα το ξερίζωνε και θα τα έριχνε σύσσωμο στα παπύρια της με τους εργάτες που είναι χυμένοι σ' αυτό για να το μεταφέρει στους τόπους του και να το εκμεταλλεύεται έτσι πιο πολύ.

Ο ήλιος πήγαινε να δύσει κι' η δεύτερη βάργια, η βάργια της νύκτας άρχισε ν' ανεβαίνει γρήγορα, γρήγορα το βουνό. Από όλες τις μεριές ανέβαιναν μικρές, μικρές ομάδες το βουνό. Είτανε εργάτες βαρειστημένοι που έσερναν τα πόδια τους, έχοντας πάντα μπροστά τους τη φρικώδικη εικόνα του μεταλλείου που ύστερα από λίγο, μόλις θα έπαιρναν το νούμερο τους, θα έμπαιναν μέσα του και θα ζούσαν μαζί του αδιάκοπα **10** ώρες.

Βιαστήκαμε όσο μπορούσαμε για να πλησιάσουμε σ' αυτούς τους σκλάβους, γιατί μέσα μας γεννήθηκε η δίψα να μάθουμε πολλά, πολλά για την ζωή των σκλάβων πούρθαμε να μελετήσουμε.

Είτανε οι πρώτοι σκλάβοι τους οποίους θα μιλούσαμε και γι' αυτό βιαζόμαστε να ακούσουμε τα βαριά λόγια που έβγαιναν από τον πόνο που τους γέννησαν οι ελεεινοί όροι κάτω από τους οποίους δουλεύουν.

Θα αντικρύζαμε τους ανθρώπους που μερόνυχτα παλαίουν με τη ζωή και το θάνατο για ένα κομμάτι μαύρο ψωμί. Μόλις τους φτάσαμε τους ρωτήσαμε πρώτα απ' όλα για τη ζωή τους.

Σήκωσαν τα σακάτικα και κουρασμένα μάτια τους ψηλά μ' ένα απελπιστικό τρόπο, μας έριξαν μια λοξή ματιά κι ύστερα ο ένας απ' αυτούς άρχισε να μας διηγείται για πολύ ώρα τη ζωή που περνάνε μέσα στο μεταλλείο.

Ηταν βαριά τα λόγια του και πρόφερε τις λέξεις με κούραση κι' αηδία. Μίλησε για τους φόβους που τραβούνε κάθε λίγο, την υπερκόπωση που παθαίνουν σαν σκάφτουν με τα βαριά ξυνάρια αδιάκοπα

και το φοβερό κίντυνο που τους απειλεί κάθε στιγμή της ζωή τους-πότε το σταμάτημα της μηχανής που τους δίνει αέρα, πότε το απόκομα του βουνού, πότε τα καψίματα και τόσα άλλα.

Σε μια στιγμή σα σταμάτησε για λίγη ώρα και πήρε μια αναπνοή, άφησε να βγουν βαριά αυτά τα λόγια.

" Ετσι... τώρα μπαίνουμε ζωντανοί μα κανέννας όμως δε μας εγγυάται τη ζωή μας, μέσα στο μεταλλείο ούτε για μια ώρα. Παλαίουμε διαρκώς με το χάρο. Μα τι να κάνουμε, είναι προτιμώτερο να παλαίουμε με το χάρο και με την πολύ δουλειά παρά να ψηφούμε εμείς και τα παιδιά μας από την πείνα".

Διαρκώς τους ρωτούσαμε για πολλά ζητήματα, βιαζόμαστε να λύσουμε όλες μας τις απορίες γιατί πραγματικά δε ξαίραμε αν προλαμβάναμε να μιλήσουμε και μ' άλλους σκλάβους. Ζητούσαμε ν' ακούσουμε από το στόμα τους πως ζούσαν αυτοί οι άνθρωποι που η βάρβαρη εκμετάλλευση κι αδιαφορία της εκμεταλλεύτρας Κυβέρνησης τους έφερε στη φρικτή κατάσταση να μη ξεύρουν τίποτε άλλο παρά το "μαύρο μεταλλείο" και τα ελεεινά τους στρώματα πάνω στα οποία ξεκουράζουν τα πονεμένα τους κορμιά.

Μας είπαν για τα μεροκάματά τους, πως δεν είναι ποτές καθωρισμένα γιατί δουλεύουν και πληρώνονται ανάλογα με το πράμα που βγάζουν.

Πολλές φορές μπορεί το μεροκάματό τους νάνααι και τέσσερα και τρία και δύο ακόμα γρόσια. Κάποτες όμως και ένα και ενάμιση και δύο σελίνια, ποτές όμως δε μπορεί να υπερβεί τα είκοσι γρόσια ακαθάριστο μεροκάματο τιποτένιο, όπως ακαθάριστη είναι κι' η ζωή τους.

Όταν τους ρωτήσαμε πόσες ώρες δουλεύουν, μας απάντησαν "θα μπούμε τώρα στις επτά και θα βγούμε στις πέντε το πρωί, θα δουλεύουμε ακατάπαυστα. Σταματούμε μονάχα για λίγα λεπτά για να φάμε, το ξεροκόμματο μας και τις εληές μας".

Προχωρούσαμε ολοένα μ' αυτούς τους δυο εργάτες προς την είσοδο του μεταλλείου. Πιο μακριά από την είσοδο σα στρίψαμε μια καμπή του βουνού,

είδαμε κάτι μαυρισμένες κάμαρες και κοντά σ' αυτές ένα μεγάλο σωρό από εργάτες που όπως μας είπαν είτανε όλοι οι εργάτες που περίμεναν να πάρουν το νούμερο τους και ύστερα από λίγο να θαφτούν μέσα στη μαρτυρική κόλαση για δέκα ολόκερες νυκτερινές ώρες".